

Warunki obrotu dla programu rocznych kontraktów terminowych na energię elektryczną.

*Tekst jednolity
zatwierdzony uchwałą Rady Nadzorczej Nr 91/17/IV/09 z dnia 13.11.2009 r.
Warunki obrotu wchodzi w życie z dniem 6 kwietnia 2010 r.*

Wykaz terminów i skrótów użytych w tekście.

- Członek Giełdy – podmiot uprawniony do zawierania transakcji na giełdzie,
  - Dzień Obrotu – dzień, kiedy odbywa się sesja RTEE,
  - Dzień wygaśnięcia – ostatni dzień obrotu,
  - Giełda, TGE – Towarowa Giełda Energii S.A.,
  - Instrument bazowy – energia elektryczna, której kurs jest określony na Rynku Dnia Następnego zgodnie z zasadami obowiązującymi w Regulaminie Towarowej Giełdy Energii S.A.,
  - Izba Rozrachunkowa – departament Giełdy, który prowadzi rozliczenia transakcji zawartych na Rynku Terminowym Energii Elektrycznej,
  - Kontrakt, kontrakt terminowy – kontrakt terminowy na energię elektryczną,
  - Kontrakt roczny – kontrakt terminowy o rocznym terminie wykonania,
  - Kontrakt kwartalny – kontrakt terminowy o kwartalnym terminie wykonania,
  - Kontrakt miesięczny – kontrakt terminowy o miesięcznym terminie wykonania,
  - Kontrakt tygodniowy – kontrakt terminowy o tygodniowym terminie wykonania,
  - Kurs kontraktu – określona w momencie zawarcia transakcji terminowej cena energii elektrycznej w terminie wykonania,
  - Kwota rozliczenia – kwota, którą Członek Giełdy jest zobowiązany wnieść lub którą ma prawo otrzymać w wyniku bieżących rozrachunków rynkowych lub ostatecznego rozliczenia,
  - Oferent - Członek Giełdy składający wniosek o otwarcie aukcji,
  - Otwarcie pozycji długiej (pozycja długa) – kupno (nabycie) kontraktu,
  - Otwarcie pozycji krótkiej (pozycja krótka) – sprzedaż (zbycie) kontraktu,
  - Pozycja długa w terminie wykonania kontraktu – pozycja długa w momencie wygaśnięcia kontraktu,
  - Pozycja krótka w terminie wykonania kontraktu – pozycja krótka w momencie wygaśnięcia kontraktu,
  - Pozycja przeciwstawna - pozycją przeciwstawną do pozycji krótkiej jest pozycja długa dotycząca kontraktów tej samej serii; pozycją przeciwstawną do pozycji długiej jest pozycja krótka dotycząca kontraktów tej samej serii,
  - Rachunek kupna – rachunek otwarty przez Członka Giełdy w Banku Rozliczeniowym do rozliczenia transakcji zawartych na RTEE, RTF, RDB, RDN, RPM i RUE,
  - Regulamin Giełdy – Regulamin Towarowej Giełdy Energii S.A.,
  - Rozporządzenie – Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2002 r. w sprawie szczególnego trybu i warunków wprowadzania do obrotu giełdowego praw majątkowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 10, poz. 93),
  - Rynek bazowy – rynek instrumentu bazowego, Rynek Dnia Następnego energii elektrycznej,
  - Rynek Terminowy Energii Elektrycznej (RTEE) – Rynek Terminowy, na którym przedmiotem obrotu są kontrakty terminowe na energię elektryczną z fizyczną dostawą,
  - RTF – Rynek Terminowy Finansowy, prowadzony przez Giełdę,
  - RDB – Rynek Dnia Bieżącego, prowadzony przez Giełdę,
  - RDN – Rynek Dnia Następnego, prowadzony przez Giełdę,
  - RPM – Rynek Praw Majątkowych, prowadzony przez Giełdę,
  - RUE – Rynek Uprawnień do Emisji, prowadzony przez Giełdę,
-

- Seria kontraktu – kontrakty odpowiadające określonemu przez Giełdę standardowi charakteryzujące się w szczególności tym samym instrumentem bazowym i tą samą datą wygaśnięcia,
- System Informatyczny Giełdy – zespół urządzeń i oprogramowania, w szczególności wyspecjalizowany program komputerowy, za pośrednictwem którego odbywa się obrót na RTEE,
- Tabela zleceń – uporządkowane zestawienie zleceń kupna i sprzedaży,
- Uczestnik Aukcji – Członek Giełdy składający zlecenia w odpowiedzi na ogłoszoną aukcję,
- Ustawa – Ustawa z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych(j.t. Dz. U. z 2005 r., Nr 121, poz. 1019, z późn. zm.),
- Wartość kontraktu – kurs kontraktu lub cena rozliczeniowa pomnożona przez liczbę godzin w terminie wykonania kontraktu,
- Warunki obrotu – niniejsze Warunki obrotu dla programu rocznych kontraktów terminowych na energię elektryczną,
- Zamknięcie pozycji – zajęcie pozycji odwrotnej w stosunku do pozycji zamykanej.

Spis treści

Wykaz terminów i skrótów użytych w tekście.....	2
1. Wstęp.....	5
1.1. Oznaczenie rodzaju kontraktów terminowych oraz opis programu kontraktów terminowych..	5
1.2. Termin rozpoczęcia obrotu kontraktami terminowymi lub sposób jego ustalenia.....	5
1.3. Terminy prowadzenia obrotu kontraktami terminowymi w poszczególnych cyklach.....	5
1.4. Informacja o miejscu zamieszczenia w Warunkach obrotu punktu "czynniki ryzyka".....	5
1.5. Data sporządzenia Warunków obrotu.....	5
1.6. Określenie miejsc, form i terminów publicznego udostępniania Warunków obrotu.....	6
2. Osoby odpowiedzialne za informacje zawarte w Warunkach obrotu.....	7
2.1. Firma oraz siedziba i adres sporządzającego Rozdział 1 – 3 Warunków obrotu i Załącznik nr 1 i nr 2 do Warunków obrotu.....	7
2.2. Osoby działające w imieniu Giełdy.....	7
2.3. Oświadczenia o odpowiedzialności osób wymienionych w pkt 2.2.....	7
3. Dane o warunkach obrotu kontraktami terminowymi.....	8
3.1. Opis czynników ryzyka dla nabywców lub sprzedawców kontraktów terminowych.....	8
3.2. Warunki jakie powinny spełniać nabywcy i sprzedawcy kontraktów terminowych.....	9
3.3. Uprawnienia i obowiązki wynikające z kontraktów terminowych.....	9
3.4. Terminy notowania kontraktów terminowych.....	9
3.5. Sposób ustalenia dziennych kursów rozliczeniowych oraz tryb i terminy udostępnienia do publicznej wiadomości.....	9
3.6. Termin wykonania kontraktu terminowego.....	10
3.7. Termin wygaśnięcia kontraktu terminowego.....	10
3.8. Podstawowe zasady obrotu kontraktami terminowymi. Tryb dokonywania ewentualnych zmian tych zasad.....	10
3.9. Informacje, które mogą mieć istotny wpływ na ocenę kontraktów terminowych i ryzyka związanego z ich nabyciem.....	16
Załącznik nr 1 – Warunki rozliczania kontraktów terminowych na dostawę energii elektrycznej i sposób zabezpieczania zawieranych transakcji.....	17
1. Postanowienia ogólne.....	17
2. Rozrachunki bieżące.....	17
3. Rozliczenia finansowe.....	18
4. Harmonogram rozliczeń.....	18
5. Zabezpieczenia rozliczeń transakcji.....	19
6. Bank Rozliczeniowy.....	22
Załącznik nr 2. Standard kontraktu terminowego na energię elektryczną.....	24

1. Wstęp.

1.1. Oznaczenie rodzaju kontraktów terminowych oraz opis programu kontraktów terminowych.

Kontrakty terminowe na energię elektryczną, stanowią program praw majątkowych w rozumieniu § 3 ust. 3 Rozporządzenia.

Zgodnie z pkt. 20.2 Regulaminu Giełdy przez kontrakt terminowy na energię elektryczną rozumie się umowę zobowiązującą sprzedającego (wystawcę) do dostarczenia energii elektrycznej, w określonym terminie, po określonej cenie oraz zobowiązującą kupującego (nabywcę) do nabycia energii elektrycznej w określonym terminie, po określonej cenie.

Kontrakty terminowe na energię elektryczną notowane są w seriach. Jednocześnie notowane są trzy serie kontraktów rocznych.

Rozrachunki polegające na ustaleniu zobowiązań i należności Członków Giełdy posiadających otwarte pozycje na Rynku Terminowym Energii Elektrycznej oraz wyliczeniu kwot rozliczenia, dokonywane są codziennie. Podstawą do dokonania bieżących rozrachunków są dzienne kursy rozliczeniowe.

Terminem wykonania rocznego kontraktu jest kolejnych 8760 – 8784 godzin począwszy od godziny 0:00 pierwszego dnia wykonania określonego w „kalendarzu notowania i wykonania”.

1.2. Termin rozpoczęcia obrotu kontraktami terminowymi lub sposób jego ustalenia.

Termin rozpoczęcia obrotu pierwszych serii kontraktów terminowych w danej klasie określa Zarząd Giełdy przy wprowadzaniu kontraktów terminowych do obrotu giełdowego. Zarząd Giełdy określa jednocześnie terminy notowania i wykonania dla wszystkich wprowadzanych kontraktów terminowych zwane „kalendarzem notowania i wykonania”.

Kalendarz notowania i wykonania zostaje ustalony i przekazany do publicznej wiadomości najpóźniej na 7 dni przed rozpoczęciem obrotu.

1.3. Terminy prowadzenia obrotu kontraktami terminowymi w poszczególnych cyklach.

Zarząd Giełdy określa terminy notowania dla wszystkich wprowadzanych kontraktów terminowych ustalając „kalendarz notowania i wykonania”.

1.4. Informacja o miejscu zamieszczenia w Warunkach obrotu punktu "czynniki ryzyka"

Opis czynników ryzyka dla nabywców lub sprzedawców kontraktów terminowych został zamieszczony w pkt 3.1. Warunków obrotu. Inwestorzy dokonujący obrotu kontraktami terminowymi powinni dokonać szczególnej analizy treści tego punktu.

1.5. Data sporządzenia Warunków obrotu.

Niniejsze Warunki obrotu zostały sporządzone w dniu **19 sierpnia 2008 r.**

1.6. Określenie miejsc, form i terminów publicznego udostępniania Warunków obrotu.

Warunki obrotu udostępniane są co najmniej na 7 dni przed rozpoczęciem obrotu kontraktami terminowymi w siedzibie Giełdy oraz na jej stronach internetowych.

2. Osoby odpowiedzialne za informacje zawarte w Warunkach obrotu.

2.1. Firma oraz siedziba i adres sporządzającego Rozdziały 1 – 3 Warunków obrotu i Załącznik nr 1 i nr 2 do Warunków obrotu.

Firma : Towarowa Giełda Energii SA
Siedziba: Warszawa
Adres: ul. Poleczki 23 bud. H, 02-822 Warszawa
Numery telekomunikacyjne :
Telefon: +48 22 341 99 12
Fax: +48 22 341 99 10
Adres poczty elektronicznej: tge@tge.pl
Adres strony Internetu: <http://www.tge.pl>

2.2. Osoby działające w imieniu Giełdy

Grzegorz Onichimowski - Prezes Zarządu

Dariusz Bliźniak - Wiceprezes Zarządu

Ireneusz Łazor - Wiceprezes Zarządu

Osoby te są odpowiedzialne za wszystkie informacje zawarte w Rozdziałach 1 – 3 Warunków obrotu i Załączniku nr 1 i nr 2 do Warunków obrotu.

2.3. Oświadczenia o odpowiedzialności osób wymienionych w pkt 2.2.

Oświadczamy, że informacje zawarte w Rozdziałach 1 – 3 Warunków obrotu i Załączniku nr 1 i nr 2 do Warunków obrotu są prawdziwe i rzetelne oraz nie pomijają żadnych faktów ani okoliczności, których ujawnienie jest wymagane przepisami prawa.

Grzegorz Onichimowski
Prezes Zarządu

Dariusz Bliźniak
Wiceprezes Zarządu

Ireneusz Łazor
Wiceprezes Zarządu

3. Dane o warunkach obrotu kontraktami terminowymi.

3.1. Opis czynników ryzyka dla nabywców lub sprzedawców kontraktów terminowych.

3.1.1. Informacje ogólne

Wszelkie decyzje inwestycyjne powinny być podejmowane na podstawie odpowiedniej znajomości mechanizmów regulujących obrót kontraktami terminowymi oraz ze świadomością występowania ryzyka specyficznego dla tych instrumentów.

Giełda nie ponosi żadnej odpowiedzialności z tytułu ryzyka inwestycyjnego wynikającego z obrotu kontraktami terminowymi.

3.1.2. Ryzyko rynkowe.

Ryzyko rynkowe związane jest ze zmianą kursów kontraktów terminowych. Kurs kontraktu terminowego zależy głównie od ceny instrumentu bazowego. Członek Giełdy zawierający transakcje na Rynku Terminowym Energii Elektrycznej jest narażony na większe ryzyko zmiany kursów niż na rynku instrumentu bazowego w związku z istnieniem tzw. efektu dźwigni finansowej.

Efekt dźwigni finansowej jest spowodowany faktem, że wartość wpłaconego zabezpieczenia stanowi część wartości kontraktu, w związku z czym straty bądź zyski spowodowane zmianą kursu kontraktu odniesione do wartości zaangażowanego kapitału (czyli wartości zabezpieczenia) mogą przyjmować znaczne wartości, niespotykane na rynku instrumentu bazowego.

Ewentualna strata poniesiona na Rynku Terminowym Energii Elektrycznej może przekroczyć wartość początkową inwestycji, rozumianą jako kwota wpłaconego zabezpieczenia.

W przypadku spadku środków w depozycie wstępnym i depozycie uzupełniającym poniżej określonego przez Izbę Rozrachunkową minimalnego poziomu, inwestor posiadający otwarte pozycje zostaje wezwany do uzupełnienia depozytu. Gdy uzupełnienie nie zostanie dokonane w określonym czasie, pozycje danego inwestora będą zamykane.

Zamknięcie pozycji po kursie niższym od kursu otwarcia pozycji długiej oraz zamknięcie pozycji po kursie wyższym od kursu otwarcia pozycji krótkiej oznacza stratę na transakcji. Strata ta przewyższa wielkość początkowej inwestycji, jeżeli odpowiednia różnica między wartością otwarcia i zamknięcia pozycji jest wyższa niż wartość wniesionego depozytu.

3.1.3. Ryzyko płynności.

Na Rynku Terminowym Energii Elektrycznej, szczególnie w początkowym okresie, mogą wystąpić trudności w zawarciu dużej transakcji lub zawarcie takiej transakcji może niekorzystnie wpłynąć na poziom kursów rynkowych.

Inwestor może mieć problemy z zamknięciem uprzednio otwartej pozycji, po spodziewanej cenie z powodu braku zleceń przeciwstawnych.

Płynność obrotu może również zależeć od aktywności animatorów rynku.

3.1.4. Ryzyko specyficzne.

Ryzyko specyficzne wynika ze zmian cen energii elektrycznej notowanej na Rynku Dnia Następnego prowadzonym przez Giełdę, które mogą podlegać znacznej zmienności wpływając na kurs kontraktu oraz wysokość depozytów zabezpieczających.

3.1.5. Ryzyko prawne.

Sektor energetyczny podlega aktom prawnym ustawodawczym i wykonawczym, które mogą mieć wpływ na cenę instrumentu bazowego.

3.1.6. Ryzyko dostawy.

Giełda nie ponosi odpowiedzialności za fizyczną dostawę lub odbiór energii elektrycznej w ramach zawartych na Rynku Terminowym Energii Elektrycznej kontraktów.

3.2. Warunki jakie powinni spełniać nabywcy i sprzedawcy kontraktów terminowych.

Nabywcami i sprzedawcami kontraktów terminowych mogą być inwestorzy, będący uczestnikami obrotu na Rynku Terminowym Energii Elektrycznej Towarowej Giełdy Energii, w tym Członkowie Giełdy dopuszczeni do działania na Rynku Terminowym zgodnie z Regulaminem Giełdy. Inwestorzy muszą posiadać rachunki, na których rejestrowane są kontrakty terminowe.

3.3. Uprawnienia i obowiązki wynikające z kontraktów terminowych.

Zgodnie z Regulaminem Giełdy kontrakt terminowy rozumiany jest jako umowa zobowiązująca sprzedającego (wystawcę) do dostarczenia energii elektrycznej w określonym terminie i po określonej cenie, oraz zobowiązująca kupującego (nabywcę) do odbioru energii elektrycznej w określonym terminie i po określonej cenie.

Wykonanie zawartej na giełdzie umowy następuje poprzez rozliczenie pieniężne i dostawę fizyczną energii elektrycznej.

Kontrakt terminowy jest przedmiotem obrotu na Rynku Terminowym Energii Elektrycznej prowadzonym przez Giełdę. Uprawnienia i obowiązki wynikające z pozycji otwartych na Rynku Terminowym Energii Elektrycznej ustala się codziennie jako rozliczenia polegające na wyliczeniu należności i zobowiązań, oraz wyliczeniu kwot zobowiązań poszczególnych inwestorów posiadających otwarte pozycje. Podstawą do dokonania bieżących rozrachunków jest dzienny kurs rozliczeniowy.

3.4. Terminy notowania kontraktów terminowych.

Rozpoczęcie i zakończenie obrotu kolejnymi seriami kontraktów terminowych następuje zgodnie z kalendarzem notowania i wykonania kontraktów terminowych na energię elektryczną, określanym przez Zarząd Giełdy.

3.5. Sposób ustalenia dziennych kursów rozliczeniowych oraz tryb i terminy udostępnienia do publicznej wiadomości.

3.5.1. Dzienny kurs rozliczeniowy.

Dzienny kurs rozliczeniowy jest obliczany na podstawie transakcji zawartych w systemie notowań ciągłych po zakończeniu każdej sesji giełdowej z dokładnością do 1 grosza (0,01 PLN).

Dzienny kurs rozliczeniowy określany jest jako średnia arytmetyczna kursów ostatnich 10 transakcji zawartych podczas sesji giełdowej w systemie notowań ciągłych.

Jeżeli podczas sesji giełdowej zawarto mniej niż 10 transakcji za dzienny kurs rozliczeniowy przyjmuje się średnią arytmetyczną kursów wszystkich transakcji zawartych w systemie notowań ciągłych.

Jeżeli podczas sesji giełdowej nie zawarto żadnej transakcji za dzienny kurs rozliczeniowy przyjmuje się średnią arytmetyczną z limitów cen w najlepszych zleceniach kupna i sprzedaży biorących udział w notowaniach ciągłych, a w przypadku braku takich zleceń za kurs rozliczeniowy przyjmuje się ostatni znany kurs rozliczeniowy.

3.5.2. Ostateczne rozliczenie w terminie wykonania kontraktów terminowych.

Po zakończeniu obrotu danym kontraktem terminowym, w terminach określonych przez Zarząd Giełdy, następuje okres ostatecznego rozliczenia kontraktu. Podstawą do ostatecznego rozliczenia dla każdej transakcji jest kurs lub cena transakcyjna kontraktu.

3.5.3. Tryb i terminy udostępnienia cen do publicznej wiadomości.

Informacje o wolumenie, kursach, cenach transakcyjnych oraz wartości zawartych transakcji są udostępniane Członkom Giełdy na niepublicznej stronie internetowej, dostępnej tylko dla danego Członka Giełdy.

Po zakończeniu sesji giełdowej informacje o wolumenie i kursach (cenach transakcyjnych) zawartych transakcji Giełda publikuje na swojej publicznej stronie internetowej.

3.6. Termin wykonania kontraktu terminowego.

Rozpoczęcie i zakończenie terminu wykonania kolejnych serii kontraktów terminowych następuje zgodnie z kalendarzem notowania i wykonania kontraktów terminowych na energię elektryczną, określonym w pkt. 1.2.

3.7. Termin wygaśnięcia kontraktu terminowego.

Dniem wygaśnięcia jest ostatni dzień obrotu daną serią kontraktów.

3.8. Podstawowe zasady obrotu kontraktami terminowymi. Tryb dokonywania ewentualnych zmian tych zasad.

3.8.1. Dopuszczenia kontraktów terminowych do obrotu giełdowego.

Dopuszczenia kontraktów terminowych do obrotu giełdowego dokonuje Rada Nadzorcza Giełdy na wniosek Zarządu Giełdy. Dopuszczając kontrakty terminowe do obrotu giełdowego Rada Nadzorcza Giełdy zatwierdza Warunki obrotu i specyfikację kontraktów terminowych .

3.8.2. Wprowadzenie kontraktów terminowych do obrotu giełdowego.

Wprowadzenia kontraktów terminowych do obrotu giełdowego dokonuje Zarząd Giełdy, określając jednocześnie terminy notowania i wykonania dla wszystkich wprowadzanych serii kontraktów, zwane „kalendarzem notowania i wykonania”.

3.8.3. Instrument bazowy.

Instrumentem bazowym jest energia elektryczna, której kurs jest określany na Rynku Dnia Następnego, wyrażony jako PLN/MWh z dokładnością do 1 grosza (0,01 PLN).

3.8.4. System notowań.

Obrót na kontraktach terminowych odbywa się w systemie notowań ciągłych oraz w systemie aukcji. Zlecenia wprowadzane są wyłącznie przy użyciu Systemu Informatycznego Giełdy.

3.8.4.1. Podstawowe zasady obrotu kontraktami terminowymi w systemie notowań ciągłych.

Obrót na kontraktach terminowych prowadzony jest na instrumencie odpowiadającym kontraktowi określonym w standardzie (Zał. nr 2).

3.8.4.1.1. Godziny trwania notowań.

Notowania odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 – 14:00, zgodnie z kalendarzem notowania i wykonania określonym w pkt. 1.2., o ile Zarząd Giełdy nie postanowi inaczej.

3.8.4.1.2. Zlecenia

3.8.4.1.2.1. Członkowie Giełdy składają zlecenia w odniesieniu do Portfeli. W Systemie Informatycznym Giełdy Portfel jest zdefiniowany jako konto.

3.8.4.1.2.2. Każdy Członek TGE, posiada w Systemie Informatycznym Giełdy tyle Portfeli, ile posiada Jednostek Grafikowych. Przedsiębiorstwo energetyczne może posiadać Portfele dla Jednostek Grafikowych Udostępnionych.

3.8.4.1.2.3. Do Portfela Członka Giełdy przyporządkowana jest Jednostka Grafikowa.

3.8.4.1.2.4. Członek Giełdy może złożyć więcej niż jedno zlecenie w odniesieniu do danego Portfela.

3.8.4.1.2.5. Każdy Portfel może być przypisany tylko do jednego Członka Giełdy, chyba że Członek Giełdy udostępni ten portfel Przedsiębiorstwu energetycznemu na zasadach określonych w Regulaminie.

3.8.4.1.2.6. Każde zlecenie Członka Giełdy składane na RTEE powinno zawierać w szczególności następujące parametry:

- a) rodzaj zlecenia (kupno / sprzedaż),
- b) portfel, w odniesieniu do którego zlecenie jest składane,
- c) ilość kontraktów,
- d) limit ceny wyrażony w PLN/MWh z dokładnością do jednego grosza lub polecenie wykonania zlecenia bez określania limitu ceny,
- e) termin ważności,
- f) warunki realizacji zlecenia, których szczegółowy opis zawarty jest w Warunkach obrotu,
- g) oznaczenie Członka Giełdy wystawiającego zlecenie,
- h) datę i godzinę wystawienia zlecenia,
- i) numer zlecenia.

Jedno zlecenie nie może obejmować więcej niż 100 kontraktów. Na wniosek Członka Giełdy, TGE może jednorazowo zwiększyć limit kontraktów w zleceniu.

3.8.4.1.2.7. Zlecenia wprowadzane do notowań powinny zawierać warunki realizacji i termin ich ważności. W zależności od warunków i terminu realizacji występują następujące typy zleceń:

- a) Zlecenie dzienne (Rest of day) - zlecenie jest ważne w dniu przekazania na Giełdę.
- b) Zlecenie ważne do końca okresu notowań (Good until expiry) - zlecenie jest ważne do końca notowania instrumentu.
- c) Zlecenie do dnia (Good until date) - zlecenie jest ważne do daty określonej na etapie składania zlecenia. Notowanie odbywa się do daty dnia, w którym upływa określony termin.
- d) Zlecenie czasowe (Timed order) - zlecenie jest ważne w dniu przekazania na Giełdę do czasu określonego na etapie składania zlecenia.
- e) Zlecenie typu zrealizuj i anuluj (Fill and kill) - zlecenie jest ważne do momentu zawarcia pierwszej transakcji (lub pierwszych transakcji, jeżeli zlecenie jest realizowane w kilku transakcjach jednocześnie), przy czym niezrealizowana część zlecenia traci ważność. Zlecenie może być realizowane w całości, częściowo lub nie zostać zrealizowane w ogóle. Zlecenie to można złożyć bez podania limitu ceny.
- f) Zlecenie typu zrealizuj lub anuluj (Fill or kill) - zlecenie jest ważne do momentu zawarcia pierwszej transakcji (lub pierwszych transakcji, jeżeli zlecenie jest realizowane w kilku transakcjach jednocześnie), przy czym zlecenie musi być zrealizowane w całości albo nie zostać zrealizowane w ogóle. Jeżeli układ zleceń nie pozwala na realizację zlecenia w całości, zlecenie traci ważność.

3.8.4.1.2.8. Zlecenia typu Fill and kill i Fill or kill nie są ujęte w tabeli zleceń. Po złożeniu takich typów zlecenia następuje zawarcie transakcji albo są one usuwane.

3.8.4.1.2.9. Zlecenie może zawierać dodatkowy warunek aktywacji - funkcję Stop Loss. Za jej pomocą określany jest warunek, przy jakim poziomie kursu Kontraktu pojawi się zlecenie na rynku. Aktywacja zlecenia na rynku następuje z chwilą spełnienia zadanego warunku.

3.8.4.1.2.10. Zlecenia mogą zostać złożone na rynek (zlecenie rynkowe) albo lokalnie (zlecenie lokalne). Zlecenia lokalne nie biorą udziału w notowaniach.

3.8.4.1.2.11. Zlecenie lokalne może zostać złożone na rynek przez aktywowanie. Zlecenie rynkowe może stać się zleceniem lokalnym przez zawieszenie. Aktywowanie i zawieszenie zleceń można wykonać podczas prowadzenia notowań na RTEE.

3.8.4.1.2.12. Składanie zleceń na rynek możliwe jest tylko podczas fazy notowań na RTEE. Poza okresem prowadzenia notowań na RTEE Członek Giełdy może złożyć zlecenie lokalne.

3.8.4.1.2.13. Członkowie Giełdy mogą modyfikować własne zlecenia. Modyfikacji mogą podlegać:

- (a) oferowana ilość kontraktów,
- (b) limit ceny.

3.8.4.1.2.14. Zlecenia można modyfikować podczas fazy notowań na RTEE. Jeśli podczas modyfikacji zostanie zmniejszony wolumen, nie ulega zmianie czas złożenia zlecenia. W pozostałych przypadkach modyfikacji (zwiększenie wolumenu i zmiana ceny), zlecenie otrzyma nowy czas złożenia.

3.8.4.1.2.15. Zlecenie złożone na rynek pozostaje aktywne do czasu zakończenia procesu modyfikacji albo anulowania.

3.8.4.1.2.16. W przypadku, gdy notowania na instrumencie są zawieszane, zlecenia nie mogą być modyfikowane.

3.8.4.1.2.17. Zlecenie może zostać anulowane przez Członka Giełdy, który złożył to zlecenie, przed upływem terminu ważności zlecenia. Nie mogą być anulowane zlecenia będące przedmiotem zawartych transakcji.

3.8.4.1.3. Zasady ustalania kursu, realizacja zleceń i transakcji.

- a) Transakcje zawierane są po kursie równym limitowi ceny, jaki został podany w zleceniu wcześniej wprowadzonym, oczekującym w tabeli zleceń na realizację, zgodnie z następującymi zasadami:
  - i) w pierwszej kolejności będą realizowane zlecenia o najwyższym limicie ceny w przypadku zleceń kupna i o najniższym limicie ceny w przypadku zleceń sprzedaży,
  - ii) w przypadku zleceń z równymi limitami ceny będą one realizowane według czasu przyjęcia zlecenia (zlecenie przyjęte wcześniej zostanie zrealizowane w pierwszej kolejności).
- b) Zlecenia mogą być realizowane częściowo, przy czym każda częściowa transakcja będzie dotyczyć przynajmniej jednego kontraktu.

3.8.4.2. Podstawowe zasady obrotu kontraktami terminowymi w systemie aukcji.

W systemie aukcji instrument otrzymuje odrębną nazwę, określoną w standardzie (Zał. nr 2).

3.8.4.2.1. Godziny prowadzenia aukcji.

Aukcje mogą odbywać się według poniższego harmonogramu od poniedziałku do piątku zgodnie z kalendarzem notowania i wykonania określonym w pkt. 1.2., o ile Zarząd Giełdy nie postanowi inaczej.

Harmonogram aukcji

Godziny	Faza notowań
Od 14:00 do 14:20 w Dniu Obrotu	Wprowadzanie zleceń przez Uczestników Aukcji Wprowadzanie zleceń Uczestników w odpowiedzi na ogłoszoną aukcję. Zlecenia można usuwać i modyfikować.
Od 14:20 do 14:30 w Dniu Obrotu	Wprowadzanie zlecenia Oferenta Wprowadzanie zlecenia Oferenta na podstawie danych zawartych we wniosku o otwarcie aukcji.
Od 14:30 do 14:31 w Dniu Obrotu	Zamknięcie aukcji i podanie wyników na niepublicznej stronie internetowej
Do 15:30 w Dniu Obrotu	Opublikowanie wyników aukcji na publicznej stronie internetowej

3.8.4.2.2. Otwarcie aukcji.

Otwarcie aukcji następuje na wniosek Oferenta. Wniosek o otwarcie aukcji powinien określać co najmniej:

- a) proponowaną datę przeprowadzenia aukcji,
- b) rodzaj aukcji (sprzedaż lub kupno),
- c) instrument pochodny, będący przedmiotem aukcji,
- d) liczbę kontraktów, którą wnioskodawca zamierza sprzedać lub kupić w wyniku aukcji (wolumen aukcji),
- e) oferowany limit ceny (limit ceny stanowi cenę minimalną w przypadku aukcji sprzedaży lub cenę maksymalną w przypadku aukcji kupna).

3.8.4.2.2.1. Wniosek o otwarcie aukcji należy złożyć nie później niż 30 dni kalendarzowych przed proponowanym terminem aukcji na formularzu, którego wzór określa Zarząd Giełdy.

3.8.4.2.2.2. Aukcja może być przeprowadzona, jeżeli określona we wniosku liczba kontraktów jest nie mniejsza niż 100 (dostawa 100 MWh w każdej godzinie okresu wykonania kontraktu). Zarząd Giełdy może wyrazić zgodę na otwarcie aukcji z niższym wolumenem aukcji, jeżeli uzna, że nie wpłynie to niekorzystnie na płynność transakcji giełdowych.

3.8.4.2.2.3. Aukcja może zostać zorganizowana w każdym dniu roboczym według harmonogramu określonego w pkt. 3.8.4.2.1. Termin otwarcia aukcji Giełda podaje do publicznej wiadomości co najmniej na 25 dni kalendarzowych przed dniem jej odbycia. W ogłoszeniu tym Giełda podaje w szczególności:

- a) datę aukcji,
- b) rodzaj aukcji,
- c) przedmiot aukcji,
- d) wolumen aukcji.

3.8.4.2.3. Zlecenia.

Zlecenia składane w systemie aukcji powinny spełniać warunki określone w pkt. od 3.8.4.1.2.1 do 3.8.4.1.2.6.

3.8.4.2.3.1. Uczestnicy Aukcji mogą składać tylko zlecenia przeciwstawne, w dacie aukcji, w terminie określonym w pkt. 3.8.4.2.1.

3.8.4.2.3.2. Uczestnicy Aukcji składają zlecenia z wolumenem nie mniejszym niż 5 kontraktów.

3.8.4.2.3.3. Zlecenie Oferenta jest składane przez Giełdę w jego imieniu na podstawie wniosku o otwarcie aukcji, w dacie aukcji, w terminie określonym w pkt. 3.8.4.2.1.

3.8.4.2.3.4. W trakcie składania zleceń Oferent oraz Uczestnicy Aukcji widzą tylko swoje zlecenia.

3.8.4.2.3.5. Uczestnicy Aukcji mogą modyfikować własne zlecenia. Modyfikacji mogą podlegać:

- a) oferowana liczba kontraktów,
- b) limit ceny.

3.8.4.2.4. Zamknięcie aukcji.

Zamknięcie aukcji następuje po złożeniu zlecenia Oferenta i określeniu wyników aukcji.

3.8.4.2.4.1. Zasady zawierania transakcji i realizacji zleceń.

- a) Transakcje zawierane są po cenie transakcyjnej równej limitowi ceny, jaki został podany w zleceniu Uczestnika Aukcji, zgodnie z następującymi zasadami:
  - i) w pierwszej kolejności będą realizowane zlecenia o najwyższym limicie ceny w przypadku zleceń kupna i o najniższym limicie ceny w przypadku zleceń sprzedaży,
  - ii) w przypadku zleceń z równymi limitami ceny będą one realizowane według czasu przyjęcia zlecenia (zlecenie przyjęte wcześniej zostanie zrealizowane w pierwszej kolejności).
- b) Zlecenia mogą być realizowane częściowo, przy czym każda częściowa transakcja będzie dotyczyła przynajmniej jednego kontraktu.

3.8.4.2.4.2. Po zakończeniu aukcji zlecenia niezrealizowane zostają usunięte.

3.8.4.2.5. Publikacja wyników aukcji.

Po zamknięciu aukcji Giełda podaje do publicznej wiadomości wyniki aukcji.

3.8.4.2.5.1. W przypadku aukcji rozstrzygniętej do publicznej wiadomości podawane są następujące informacje:

- a) wolumen zawartych transakcji,
- b) minimalna i maksymalna cena transakcyjna,
- c) średnia ważona wolumenem cena transakcyjna aukcji (transakcji aukcyjnych).

3.8.4.2.5.2. W przypadku aukcji nierozstrzygniętej do publicznej wiadomości podawane są następujące informacje:

- a) wolumen aukcji, określony przez Oferenta,
- b) limit ceny, określony przez Oferenta,
- c) minimalny i maksymalny limit ceny zleceń Uczestników Aukcji.

3.8.5. Transakcje giełdowe.

Stroną transakcji mogą być wyłącznie Członkowie Giełdy dopuszczeni przez Zarząd Giełdy do obrotu na Rynku Terminowym, którzy w zakresie zawieranych transakcji posiadają status rozliczających członków Giełdowej Izby Rozrachunkowej prowadzonej przez Giełdę.

3.8.6. Tryb dokonywania zmian w Regulaminie i Warunkach obrotu.

Regulamin Towarowej Giełdy Energii S.A. lub niniejsze Warunki obrotu mogą być zmieniane przez Radę Nadzorczą Giełdy. Zmiany zasad obrotu określonych w Warunkach Obrotu nie wymagające zmiany Regulaminu Giełdy wymagają zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą Giełdy. Zmiana Warunków obrotu powinna zostać podana do wiadomości publicznej co najmniej na 7 dni przed jej wejściem w życie.

3.9. Informacje, które mogą mieć istotny wpływ na ocenę kontraktów terminowych i ryzyka związanego z ich nabyciem.

Poza informacjami zawartymi w Warunkach obrotu nie są znane Gieldzie inne informacje, które mogą mieć istotny wpływ na ocenę kontraktów terminowych i ryzyka związanego z ich nabyciem.

Załącznik nr 1 – Warunki rozliczania kontraktów terminowych na dostawę energii elektrycznej i sposób zabezpieczania zawieranych transakcji.

1. Postanowienia ogólne.

- 1.1. Warunkiem składania zleceń na Rynku Terminowym Energii Elektrycznej jest posiadanie przez Członka Giełdy otwartego Rachunku kupna, o którym mowa w pkt. 6.3. i dokonania wpłaty w określonej wysokości na fundusz gwarancyjny.
- 1.2. Członek Giełdy posiada konto ewidencyjne w systemie giełdowym, na którym prowadzone są rozliczenia transakcji zawartych na RTEE, RTF, RPM, RDB, RDN i RUE.
- 1.3. Członek Giełdy posiada w Banku Rozliczeniowym Rachunek kupna do obsługi rozliczeń na RTEE, RTF, RPM, RDB, RDN i RUE.
- 1.4. W procesie rozrachunków bieżących następuje kompensata rozliczeń pomiędzy transakcjami zawartymi na RTEE, RTF, RPM, RDB, RDN i RUE.
- 1.5. Przepływy finansowe po zakończeniu Tygodnia Rozliczeniowego prowadzone są saldem należności i zobowiązań RTEE, RTF, RDB, RDN, RPM i RUE.
- 1.6. Rozliczenia ze wszystkimi Członkami Giełdy, którzy zawarli transakcje na RTEE Giełda prowadzi za pośrednictwem Banku Rozliczeniowego.
- 1.7. Do rozliczenia transakcji zawartych na RTF, RPM, RDB, RDN i RUE stosuje się zasady rozliczeń opisane w dokumentach Giełdy dotyczących rozliczeń na tych rynkach.

2. Rozrachunki bieżące.

- 2.1. Informacja o wolumenie, kursach i cenach transakcyjnych oraz wartości zawartych transakcji na prowadzonym przez Giełdę RTEE jest dostępna dla Członka Giełdy na niepublicznej stronie internetowej.
- 2.2. W każdym dniu obrotu po zarejestrowaniu na koncie ewidencyjnym transakcji zawartych w danym dniu przez Członka Giełdy, Giełda dokonuje bieżących rozrachunków zawartych na RTEE. Dla Członków Giełdy, którzy zawarli transakcje w danym dniu na RTF, RPM, RDB, RDN i RUE, rozliczenie tych transakcji jest uwzględniane w Systemie Informatycznym Giełdy.
- 2.3. Zobowiązania i należności stron z tytułu posiadania otwartych pozycji w kontraktach terminowych na energię elektryczną wyliczane są codziennie po zarejestrowaniu transakcji z sesji giełdowej oraz innych operacji wykonywanych danego dnia zgodnie z następującymi regułami:
  - 2.3.1. W okresie od dnia zawarcia transakcji do ostatniego dnia wykonania Kontraktu naliczane są depozyty według zasad określonych w pkt. 5.
  - 2.3.2. Dla każdego dnia okresu wykonania Kontraktu dla podmiotów posiadających otwarte pozycje długie naliczana jest wartość zobowiązań jako: iloczyn wolumenu i kursu zawartej transakcji dla transakcji zawartych w systemie notowań ciągłych oraz iloczyn wolumenu i ceny transakcyjnej dla transakcji zawartych w systemie aukcji, natomiast dla podmiotów posiadających otwarte pozycje krótkie naliczana jest wartość należności jako iloczyn wolumenu i kursu transakcji dla transakcji zawartych w systemie notowań ciągłych oraz iloczyn wolumenu i ceny transakcyjnej dla transakcji zawartych w systemie aukcji. Rozliczenie jest dokonywane z uwzględnieniem podatku VAT. Wyznaczenie zobowiązań i należności następuje dwa dni przed dniem wykonania Kontraktu.

- 2.4. Giełda przekazuje do Banku Rozliczeniowego informację dotyczącą salda rozliczeń finansowych danego Członka Giełdy wynikających z zawartych przez niego transakcji. Saldo rozliczeń jest określone jako wartość transakcji kupna pomniejszona o wartość transakcji sprzedaży przy jednoczesnym powiększeniu o wartość podatku VAT oraz wartości naliczonej usługi giełdowej łącznie z wartością podatku VAT.
- 2.5. Na podstawie uzyskanej z Giełdy informacji, dla podmiotów mających saldo zobowiązań, Bank Rozliczeniowy blokuje jako zabezpieczenie przyszłego rozliczenia finansowego odpowiednią kwotę środków finansowych zgromadzonych na Rachunku kupna danego Członka Giełdy do dnia, w którym nastąpi rozliczenie finansowe.
- 2.6. W okresie wykonania Kontraktu każdego dnia jest realizowana dostawa energii elektrycznej zgodnie z zasadami przedstawionymi w Szczegółowych zasadach obrotu i rozliczeń dla energii elektrycznej na Rynku Dnia Następnego cz. II.
- 2.7. W przypadku wstrzymania wykonywania przez Operatora Systemu Przesyłowego usługi świadczenia przyjmowania do realizacji Umów Sprzedaży Energii wobec danego Członka Giełdy, Giełda zamyka otwarte pozycje tego Członka zgodnie z zasadami opisanymi w punkcie 5.7.

3. Rozliczenia finansowe.

- 3.1. Rozliczenia finansowe prowadzone są w cyklach Tygodnia Rozliczeniowego obejmującego:
  - Wszystkie transakcje będące w okresie wykonania w danym tygodniu na RDB, RDN, RPM, RUE i RTEE,
  - Wszystkie salda rozliczeń finansowych otwartych pozycji będących w okresie notowania w danym tygodniu na RTF,
  - Wszystkie salda rozliczeń finansowych otwartych pozycji będących w wykonaniu w danym tygodniu na RTF.
- 3.2. Przepływy finansowe następują w środę (termin płatności dla podmiotów mających zobowiązania w stosunku do TGE) i czwartek (termin płatności dla TGE) po zakończeniu Tygodnia Rozliczeniowego. Jeżeli jeden z tych dni jest dniem wolnym od pracy terminy płatności zostają odpowiednio przesunięte. Giełda z miesięcznym wyprzedzeniem informuje Członków Giełdy o terminach płatności oraz terminach wystawiania faktur VAT, które są zawarte w terminarzu płatności dostępnym na stronie internetowej Giełdy.
- 3.3. Rozliczenia dokonywane są na podstawie Raportu rozliczeniowego określającego dla Członka Giełdy wartość netto zawartych transakcji, która podlega powiększeniu o wartość podatku VAT oraz wartość usługi giełdowej.
- 3.4. Rozliczenie finansowe Członka Giełdy prowadzone jest saldem zobowiązań i należności na podstawie kwot brutto odpowiednio powiększonych lub pomniejszonych o wartość usługi giełdowej.
- 3.5. Rozliczenie finansowe przeprowadzane jest saldem zobowiązań i należności dotyczącym łącznie rynków RDB, RDN, RPM, RTEE, RTF i RUE.
- 3.6. Zbiorcze saldo zobowiązań i należności na RDB, RDN, RPM, RTEE, RTF i RUE można określić na podstawie danych zawartych w Systemie Rozliczeniowym Giełdy.

4. Harmonogram rozliczeń

- 4.1. Tygodniowe rozliczenia finansowe przebiegają zgodnie z następującym harmonogramem:

- a) poniedziałek
- i) wystawienie przez Giełdę faktur VAT dotyczących usługi giełdowej;
  - ii) wystawienie przez Giełdę faktur VAT dla Członków Giełdy, którzy posiadali Pozycje długie w terminie wykonania kontraktu na RTEE w danym Tygodniu Rozliczeniowym oraz wystawienie dla Giełdy faktur VAT przez Członków Giełdy, którzy posiadali Pozycje krótkie w terminie wykonania kontraktu na RTEE w danym Tygodniu Rozliczeniowym;
- b) środa – do godziny 13:00 każdy Członek Giełdy, którego saldo rozliczeniowe miało charakter zobowiązania wpłaca wymagane środki na własny Rachunek kupna w Banku Rozliczeniowym. Termin płatności rozumiany jest jako termin, w którym środki powinny znaleźć się na Rachunku kupna Członka Giełdy. Po godzinie 13:00 na podstawie dyspozycji z Giełdy następuje obciążenie powyższych rachunków odpowiednimi kwotami wynikającymi z rozliczenia przy jednoczesnym uznaniu rachunku Giełdy. W przypadku nie dokonania wpłaty przez danego Członka Giełdy, Bank Rozliczeniowy wykorzystuje dotychczas zgromadzone i zablokowane środki na jego rachunku stanowiące zabezpieczenie zawartych transakcji;
- c) czwartek – przekazanie przez Giełdę na Rachunek kupna Członka Giełdy środków należnych – salda rozliczeniowego mającego charakter należności;
- 4.2. W przypadku, gdy któryś z dni cyklu rozliczeniowego jest dniem wolnym od pracy rozliczenie zostaje przesunięte na najbliższy następny dzień roboczy. Dokładne daty określone są w terminarzu płatności określonym w pkt. 3.2. Załącznika nr 1.

5. Zabezpieczenia rozliczeń transakcji.

5.1. Izba Rozrachunkowa tworzy i zarządza systemem gwarantowania rozliczeń w oparciu o środki finansowe zgromadzone na Rachunkach kupna Członków Giełdy w Banku Rozliczeniowym i środki pozyskane w wyniku zawarcia transakcji sprzedaży oraz środki zablokowane w wyniku zawarcia transakcji kupna. System gwarantowania rozliczeń składa się z:

- funduszu gwarancyjnego
- depozytu wstępnego
- depozytu uzupełniającego

5.1.1. Fundusz gwarancyjny tworzony jest z wkładów Członków Giełdy.

Fundusz gwarancyjny może być wykorzystany wyłącznie w przypadku, gdy Członek Giełdy działający na Rynku Terminowym Energii Elektrycznej nie wykona w terminie obowiązków związanych z rozliczaniem transakcji, a w przypadku rozliczenia pozycji po uprzednim wykorzystaniu na pokrycie tych zobowiązań całego depozytu wstępnego i depozytu uzupełniającego przypadającego na Członka Giełdy.

W przypadku wykorzystania środków funduszu gwarancyjnego lub uznania przez Izbę Rozrachunkową, że środki te są niewystarczające, Członkowie Giełdy zobowiązani są do wniesienia dopłat uzupełniających do funduszu gwarancyjnego na wezwanie Izby Rozrachunkowej. Dopłaty uzupełniające wnoszone przez poszczególnych Członków Giełdy będą proporcjonalne do wysokości bieżących udziałów Członków Giełdy w tym funduszu.

Minimalna wysokość funduszu gwarancyjnego jest podawana przez TGE w formie uchwały Zarządu.

- 5.1.2. Dla transakcji zawartych w systemie aukcji do obliczania depozytu wstępnego i depozytu uzupełniającego wykorzystywany jest dzienny kurs rozliczeniowy określony dla transakcji o tym samym okresie wykonania zawartych w systemie notowań ciągłych.
- 5.1.3. Depozyt wstępny jest określany jako iloczyn salda otwartych pozycji na Kontrakcie, dziennego kursu rozliczeniowego i współczynnika ryzyka ustalonego przez Izbę Rozrachunkową.
- 5.1.3.1. W terminie notowania do obliczania depozytu wstępnego wykorzystywany jest dzienny kurs rozliczeniowy Kontraktu, na którym jest otwarta pozycja.
- 5.1.3.2. W terminie wykonania, dla części Kontraktu, której okres dostawy jeszcze nie nastąpił, depozyt wstępny naliczany jest dla każdego dnia dostawy osobno. Kurs rozliczeniowy w tym okresie jest ustalany w następujący sposób:
- i) Dla okresu od jednego roku do 3 miesięcy przed dniem dostawy za dzienny kurs rozliczeniowy przyjmuje się dzienny kurs rozliczeniowy analogicznego pod względem daty wykonania Kontraktu kwartalnego będącego w fazie notowania.
  - ii) Dla okresu od 3 miesięcy do 28 dni przed dniem dostawy za kurs rozliczeniowy przyjmuje się dzienny kurs rozliczeniowy analogicznego pod względem daty wykonania Kontraktu miesięcznego będącego w fazie notowania.
  - iii) Dla okresu od 28 dni do 7 dni przed dniem dostawy za kurs rozliczeniowy przyjmuje się dzienny kurs rozliczeniowy analogicznego pod względem daty wykonania Kontraktu tygodniowego będącego w fazie notowania.
  - iv) Dla okresu od 7 dni do ostatniego dnia dostawy za dzienny kurs rozliczeniowy przyjmuje się ostatni znany indeks Rynku Dnia Następnego – IRDN24 .
  - v) Jeżeli dla danego kontraktu określenie kursu rozliczeniowego nie było możliwe, to przyjmowana jest wartość dziennego kursu rozliczeniowego Kontraktu tego samego typu będącego w terminie notowania o najbliższym wcześniejszym terminie wykonania. W przypadku braku kontraktu danego typu będącego w terminie notowania o wcześniejszym terminie wykonania, przyjmowana jest wartość kursu rozliczeniowego kontraktu będącego w terminie notowania o krótszym i najbliższym terminie wykonania lub indeks rynku RDN – IRDN24.
- 5.1.4. Depozyt uzupełniający jest określany jako suma iloczynu wolumenu zawartych transakcji kupna i różnicy cen pomiędzy dziennym kursem rozliczeniowym a średnim ważonym kursem transakcji kupna dla transakcji zawartych w systemie notowań ciągłych lub średnią ważoną ceną transakcji kupna dla transakcji zawartych w systemie aukcji danego Członka Giełdy - ŚWKK, oraz iloczynu wolumenu transakcji sprzedaży i różnicy cen pomiędzy średnim ważonym kursem transakcji sprzedaży dla transakcji zawartych w systemie notowań ciągłych lub średnią ważoną ceną transakcji sprzedaży dla transakcji zawartych w systemie aukcji danego Członka Giełdy - ŚWKS, a dziennym kursem rozliczeniowym. Należności wynikające z naliczenia tego depozytu uzupełniającego nie powiększają dziennego limitu transakcyjnego.
- 5.1.4.1. W terminie notowania do obliczania depozytu uzupełniającego wykorzystywany jest dzienny kurs rozliczeniowy Kontraktu, na którym jest otwarta pozycja.
- 5.1.4.2. W terminie wykonania, dla tej części Kontraktu, której okres dostawy jeszcze nie nastąpił, depozyt uzupełniający naliczany jest dla każdego dnia dostawy osobno. Kurs rozliczeniowy w tym okresie jest ustalany w następujący sposób:

- i) dla okresu od jednego roku do 3 miesięcy przed dniem dostawy za dzienny kurs rozliczeniowy przyjmuje się dzienny kurs rozliczeniowy analogicznego pod względem daty wykonania Kontraktu kwartalnego będącego w fazie notowania.
  - ii) dla okresu od 3 miesięcy do 28 dni przed dniem dostawy za kurs rozliczeniowy przyjmuje się dzienny kurs rozliczeniowy analogicznego pod względem daty wykonania Kontraktu miesięcznego będącego w fazie notowania.
  - iii) dla okresu od 28 dni do 7 dni przed dniem dostawy za kurs rozliczeniowy przyjmuje się dzienny kurs rozliczeniowy analogicznego pod względem daty wykonania Kontraktu tygodniowego będącego w fazie notowania.
  - iv) dla okresu od 7 dni do ostatniego dnia dostawy za dzienny kurs rozliczeniowy przyjmuje się ostatni znany indeks Rynku Dnia Następnego – IRDN24.
  - v) Jeżeli dla danego Kontraktu określenie kursu rozliczeniowego nie było możliwe, to przyjmowana jest wartość dziennego kursu rozliczeniowego Kontraktu tego samego typu będącego w terminie notowania o najbliższym wcześniejszym terminie wykonania. W przypadku braku Kontraktu danego typu będącego w terminie notowania o wcześniejszym terminie wykonania, przyjmowana jest wartość kursu rozliczeniowego Kontraktu będącego w terminie notowania o krótszym i najbliższym terminie wykonania lub indeks rynku RDN – IRDN24.
- 5.2. Każdy Członek Giełdy posiada w systemie giełdowym konto ewidencyjne odzwierciedlające bieżący stan zabezpieczeń dla jego transakcji.
- 5.3. Każdego dnia po zakończeniu notowań stan konta ewidencyjnego jest aktualizowany w oparciu o zawarte transakcje.
- 5.4. Każdego dnia roboczego do godziny 18:30 stan konta ewidencyjnego jest aktualizowany w oparciu o operacje dokonywane na Rachunku kupna danego Członka Giełdy w Banku Rozliczeniowym. Informacje o przeprowadzonych operacjach na Rachunku kupna Izba Rozrachunkowa otrzymuje z Banku Rozliczeniowego.
- 5.5. Aktualizacja zabezpieczeń jest dokonywana zgodnie z następującymi zasadami:
- a) zawarcie transakcji na RTEE powoduje w okresie notowania pomniejszenie wysokości zabezpieczenia o kwotę stanowiącą wartość depozytów określonych w pkt. 5.1. oraz należną usługę giełdową, z zastrzeżeniem pkt. 5.6.;
  - b) wartość transakcji sprzedaży na RTEE w okresie wykonania Kontraktu określona w pkt. 2.3.2. powiększa wartość zabezpieczeń;
  - c) wartość transakcji kupna na RTEE w okresie wykonania Kontraktu określona w pkt. 2.3.2. pomniejsza wartość zabezpieczeń;
  - d) zawarcie transakcji na RTF powoduje w okresie notowania pomniejszenie wysokości zabezpieczenia o kwotę stanowiącą wartość depozytu wstępnego oraz należną usługę giełdową, z zastrzeżeniem pkt. 5.6.;
  - e) w dniu następującym po dniu wykonania kontraktu terminowego na RTF, zwiększa się wartość zabezpieczeń o kwotę naliczonego depozytu wstępnego, z zastrzeżeniem pkt. 5.6.;
  - f) bieżące rozrachunki otwartych pozycji na RTF zwiększają lub zmniejszają wysokość zabezpieczenia o kwotę stanowiącą saldo rozliczeń z tytułu równania wszystkich otwartych pozycji do rynku;
  - g) wpłata na Rachunek kupna w Banku Rozliczeniowym zwiększa wartość zabezpieczenia na koncie ewidencyjnym;

- h) wypłata z Rachunku kupna w Banku Rozliczeniowym pomniejsza wartość zabezpieczenia na koncie ewidencyjnym;
- i) transakcje kupna na RDB, RDN, RPM i RUE pomniejszają kwotę zabezpieczeń o wartość brutto tych transakcji oraz należną usługę giełdową brutto, z zastrzeżeniem pkt. 5.6;
- j) transakcje sprzedaży na RDB, RDN, RPM i RUE powiększają kwotę zabezpieczeń o wartość brutto tych transakcji skorygowaną o należną usługę giełdową brutto, z zastrzeżeniem pkt. 5.6;
- k) przedostatniego dnia Tygodnia Rozliczeniowego, po zakończeniu notowań, wartość zabezpieczeń jest pomniejszana o wartość należności danego Członka Giełdy, jakie powstały w mijającym Tygodniu Rozliczeniowym.

5.6. Aktualizacja zabezpieczeń o wartość usługi giełdowej następuje po rozliczeniu sesji.

5.7. Regulowanie zobowiązań i należności z tytułu zmiany wysokości depozytów.

5.7.1. Członkowie Giełdy mają obowiązek regulowania zobowiązań wynikających z naliczonych depozytów przed rozpoczęciem notowań na najbliższej sesji pod rygorem niedopuszczenia do działania na RTEE.

5.7.2. Brak wpłaty może spowodować niedopuszczenie do działania Członka Giełdy na RTEE. Jeżeli zobowiązanie nie będzie uregulowane w ciągu dwóch dni roboczych, TGE może dokonać zamknięcia otwartych pozycji danego Członka Giełdy do stanu, w którym wysokość środków zdeponowanych na koncie ewidencyjnym Członka Giełdy będzie pokrywała jego zobowiązania.

5.7.2.1. Zamykanie pozycji Członka Giełdy dokonywane jest w pierwszej kolejności na kontraktach o najkrótszym terminie wykonania będących w okresie notowania.

5.7.2.2. Dla Kontraktów będących w okresie dostawy zamykanie pozycji dokonywane jest poprzez otwarcie pozycji na instrumentach notowanych na RTEE oraz na rynku RDN i RDB. Wolumen i termin wykonania pozycji nowo otwartych musi pokrywać się z wolumenem i terminem pozycji zamykanych.

5.7.3. W przypadku gdy zamknięcie pozycji nie jest wystarczające na pokrycie zobowiązań Członka, TGE na podstawie pisemnej informacji dostarczonej Członkom RTEE dokonuje pobrania środków z funduszu gwarancyjnego. W pierwszej kolejności pobierane są środki z funduszu podmiotu, który ma zobowiązania. Brakująca część jest pobierana z funduszy wszystkich Członków RTEE w równej części.

5.7.4. Giełda informuje Członków Giełdy o pobraniu środków z funduszy gwarancyjnych, w szczególności o wysokości pobranych środków oraz przyczynie ich pobrania eksponując nazwę Członka Giełdy, którego pozycja jest zamykana. Uzupełnienie środków na funduszu gwarancyjnym powinno nastąpić w terminie najpóźniej dwóch dni roboczych od powyższej informacji. W przypadku nie uzupełnienia środków Giełda zawiesza Członka w zakresie działania na RTEE.

5.7.5. Giełda zastrzega sobie prawo do dochodzenia zobowiązań od Członka Giełdy, dla którego zamknięcie pozycji spowodowało pobranie środków z funduszy gwarancyjnych innych Członków.

6. Bank Rozliczeniowy.

6.1. Funkcję Banku Rozliczeniowego dla rozliczania transakcji zawartych na RTEE pełni Bank Ochrony Środowiska S.A.(BOŚ S.A.).

- 6.2. W celu zapewnienia bezpiecznego i sprawnego przebiegu rozliczeń transakcji giełdowych Giełda współdziała z BOŚ S.A., określając w drodze umowy szczegółowe zasady rozliczania tych transakcji.
- 6.3. Każdy Członek Giełdy zobowiązany jest posiadać w Banku Rozliczeniowym Rachunek kupna, który służy do ustanawiania zabezpieczenia dla transakcji kupna oraz rozliczeniu finansowemu transakcji zawartych na rynkach RTEE, RTF, RDB, RDN, RPM i RUE.
- 6.4. Członek Giełdy obowiązany jest do udzielenia Bankowi Rozliczeniowemu pełnomocnictwa do dokonywania przelewów środków z Rachunku kupna Członka Giełdy na rachunek rozliczeniowy prowadzony przez Towarową Giełdę Energii S.A. w wysokości wskazanej przez Giełdę w dyspozycji przelewu.
- 6.5. Zabezpieczenie mogą stanowić wpłaty gotówkowe na Rachunku kupna Członka Giełdy. Inne rodzaje zabezpieczeń mogą być przedmiotem umowy między Bankiem Rozliczeniowym a Członkiem Giełdy.

Załącznik nr 2. Standard kontraktu terminowego na energię elektryczną.

Nazwa kontraktu	BASE_Y- yy lub BASE-A_Y-yy, gdzie : BASE_Y – nazwa podstawowa instrumentu, BASE-A_Y – nazwa instrumentu dla systemu aukcji, yy – dwie ostatnie cyfry roku, w którym wypada termin wykonania kontraktu.
Instrument bazowy	Energia elektryczna, której kurs jest określony na Rynku Dnia Następnego, wyrażony jako PLN/MWh z dokładnością do 1 grosza.
Nominał kontraktu	1MW pomnożony przez określoną w kalendarzu notowania i wykonania kontraktów liczbę godzin, która zależy od liczby dni w roku: 8760-8784 MWh.
Kurs kontraktu	Wyrażony jako PLN/MWh z dokładnością do 1 grosza.
Wartość kontraktu	Nominał kontraktu pomnożony przez kurs kontraktu.
Termin wykonania	Jeden rok kalendarzowy (od 365 do 366 dni) w godzinach od 0:00 do 24:00.
Okres wykonania	Zgodnie z kalendarzem notowania i wykonania.
Okres notowania	Zgodnie z kalendarzem notowania i wykonania.
Jednostka dostawy	1MWh dla każdej godziny terminu wykonania kontraktu.
Dzień wygaśnięcia	Ostatni dzień obrotu. Ostatni dzień sesyjny ustalony w kalendarzu notowania i wykonania.
Pierwszy dzień obrotu nowej serii	Pierwszy dzień sesyjny ustalony w kalendarzu notowania i wykonania.
Jednostka notowania	1 kontrakt.
Sposób rozliczenia kontraktu	Fizyczna dostawa energii elektrycznej w równych ilościach w każdej godzinie terminu wykonania.